

Právní předpisy odpadového hospodářství

Veškeré právní předpisy vztahující se k odpadovému hospodářství naleznete na stránkách Ministerstva životního prostředí: https://www.mzp.cz/cz/legislativa_metodicke_pokyny_odpady

Problematiku odpadů upravuje zákon č. 541/2021 Sb., o odpadech, ([zde](#)) ve znění pozdějších předpisů a jeho prováděcí předpisy

Zákon č. 541/2020 Sb., o odpadech (platný od 1. ledna 2021)

Odpadovým hospodářstvím se rozumí činnost zaměřená na předcházení vzniku odpadu, na nakládání s odpadem, na následnou péči o místo, kde je odpad trvale uložen, zprostředkování nakládání s odpady a kontrola těchto činností. (§ 3 odst. 1)

Odpadové hospodářství je založeno na hierarchii odpadového hospodářství, podle níž je prioritou předcházení vzniku odpadu, a nelze-li vzniku odpadu předejít, pak v následujícím pořadí jeho příprava k opětovnému použití, recyklace, jiné využití, včetně energetického využití, a není-li možné ani to, jeho odstranění. (§ 3 odst. 2)

Každý je povinen při své činnosti předcházet vzniku odpadu, omezovat jeho množství a nebezpečné vlastnosti. (§ 12 odst. 1)

Všeobecné povinnosti (§ 13)

Každý je povinen:

- a) **nakládat s odpadem pouze způsobem stanoveným tímto zákonem** a jinými právními předpisy vydanými na ochranu životního prostředí a zdraví lidí pro daný druh a kategorii odpadu; při nakládání s odpady nesmějí být překročeny limity znečišťování stanovené jinými právními předpisy na ochranu životního prostředí a zdraví lidí,
- b) nakládat s odpadem pouze v **zařízení určeném pro nakládání s daným druhem a kategorií odpadu**, s výjimkou shromažďování odpadu, přepravy odpadu, obchodování s odpadem a nakládání se vzorky odpadu,
- c) soustřeďovat odpady **odděleně** (nebezpečné, ostatní odpady),
- d) nakládat s odpadem tak, aby jej **zabezpečil před odcizením nebo únikem** nebo aby nedošlo k jeho **znehodnocení**, které by zhoršilo možnost nakládání s daným odpadem.

Každý je povinen odpad, který sám nezpracuje v souladu s tímto zákonem, předat (§ 13 odst. 1, písm. e):

1. přímo nebo prostřednictvím dopravce odpadu pouze do **zařízení určeného pro nakládání s daným druhem a kategorií odpadu** nebo za podmínek podle § 16 odst. 3 do dopravního prostředku provozovatele takového zařízení,
2. **obchodníkovi s odpady** s povolením pro daný druh a kategorii odpadu, popřípadě dopravci odpadu určenému tímto obchodníkem, nebo
3. na **místo určené obcí**.

Převzít odpad jsou oprávněni (§ 13 odst. 2):

1. **provozovatel zařízení určeného pro nakládání s daným druhem a kategorií odpadu,**
2. **obchodník s odpady s povolením pro daný druh a kategorii odpadu,**
3. **obec za podmínek stanovených v § 59, nebo**
4. **právnícká osoba vykonávající činnost školy nebo školského zařízení nebo vysoká škola za podmínek stanovených v § 20 (škola může od žáků nebo studentů přebírat odpady papíru, plastů a kovů z domácností, v tomto případě se na školy nevztahují povinnosti provozovatele zařízení - § 20 odst. 1).**

Povinnosti původce odpadu (§ 15)

Metodický pokyn MŽP vydaný k novému zákonu o odpadech č. 541/2020 Sb. k některým povinnostem původců odpadů a provozovatelů zařízení určených k nakládání s odpady a při nakládání s některými odpady: https://www.mzp.cz/cz/plneni_povinnosti_pokyn_odpady

Původcem odpadu se rozumí (§ 5 odst. 1):

- každý, při jehož činnosti vzniká odpad,
- právnícká nebo podnikající fyzická osoba, která provádí úpravu odpadů nebo jiné činnosti, jejichž výsledkem je změna povahy nebo složení odpadu,
- obec od okamžiku, kdy osoba odloží odpad podle § 59 a 60 na místo obcí k tomuto účelu určeném.

Na nepodnikající fyzickou osobu, která je původcem odpadu, se vztahují pouze ty povinnosti původce odpadu stanovené v tomto zákoně, u kterých je tak výslovně uvedeno.

Původce odpadu je povinen:

- a) **zařadit odpad podle druhu a kategorie a nakládat s ním podle jeho skutečných vlastností,**
- b) **prokázat orgánům provádějícím kontrolu podle tohoto zákona, že předal odpad, který produkuje, v odpovídajícím množství v souladu s § 13 odst. 1 písm. e) = do zařízení určeného pro nakládání s odpady, obchodníkovi, na místo určené obcí; v případě stavebního a demoličního odpadu se tato povinnost vztahuje i na nepodnikající fyzické osoby, s výjimkou případu, kdy množství produkovaného stavebního a demoličního odpadu odpovídá množství stavebního a demoličního odpadu, který může nepodnikající fyzická osoba předat podle § 59 obci,**
- c) **v případě komunálního odpadu, který běžně produkuje, a stavebního a demoličního odpadu, které sám nezpracuje, mít jejich předání podle § 13 odst. 1 písm. e) (do zařízení určeného pro nakládání s odpady, obchodníkovi, na místo určené obcí) v odpovídajícím množství zajištěno písemnou smlouvou před jejich vznikem; v případě stavebních a demoličních odpadů se tato povinnost vztahuje i na nepodnikající fyzické osoby, s výjimkou případu, kdy množství produkovaných stavebních a demoličních odpadů odpovídá množství stavebních a demoličních odpadů, které může fyzická nepodnikající osoba předat podle § 59 obci,**

Povinností původce je soustřeďovat odpady odděleně (nebezpečné, ostatní). Obecní úřad obce s rozšířenou působností může povolit na žádost původce odpadu **upuštění od odděleného soustřeďování ostatních odpadů** u původce odpadů dle § 30 odst. 3. Veškerý odpad soustřeďovaný neodděleně na základě povolení k upuštění od odděleného soustřeďování odpadů se zařazuje jako jeden druh odpadu podle Katalogu odpadů.

Další povinností původce je **vedení průběžné evidence** (§ 94) a její uchování po dobu nejméně 5 let. Součástí průběžné evidence jsou alespoň údaje o osobě, zařízení nebo provozovně, za které je průběžná evidence vedena, druhu a kategorii odpadu, údaje o množství, způsobech nakládání s odpady, zařízeních určených pro nakládání s odpady nebo obchodnících s odpady.

Dále je původce povinen **odpady ohlašovat** (§ 95), pokud vyprodukoval nebo nakládal v uplynulém kalendářním roce s více než 600 kg nebezpečných odpadů, nebo s více než 100 tunami ostatních odpadů – hlášení se zasílá prostřednictvím Integrovaného systému plnění ohlašovacích povinností (ISPOP). Hlášení se odesílá do 28. února následujícího roku.

Vedení průběžné evidence odpadů v roce 2021 a ohlašování odpadů za rok 2021 se provede dle vyhlášky č. 383/2001 Sb., o podrobnostech nakládání s odpady, včetně používaných kódů nakládání s odpady – příloha č. 20 vyhlášky č. 383/2001 Sb. **Forma průběžné evidence a hlášení tedy bude pro rok 2021 stejná jako pro rok 2020.**

Ohlašování přepravy nebezpečných odpadů (§ 78, § 79) – Přeprava nebezpečných odpadů se ohlašuje elektronicky Ministerstvu životního prostředí prostřednictvím integrovaného systému plnění ohlašovacích povinností ISPOP (subsystém SEPNO): System evidence přepravy nebezpečných odpadů.

Zákon o odpadech č. 541/2020 Sb. zpřísňuje podmínky pro nakládání se stavebními a demoličními odpady. § 15 odst. 2 písm. f) stanoví, že při odstraňování stavby, provádění stavby nebo údržbě stavby je původce odpadů povinen dodržet postup pro nakládání s vybouranými stavebními materiály určenými pro opětovné použití, vedlejšími produkty a stavebními a demoličními odpady tak, aby byla zajištěna nejvyšší možná míra jejich opětovného použití a recyklace. Prozatím je zákonná povinnost splněna, pokud *původce zamezí mísení vybouraných recyklovatelných a opětovně použitelných odpadů s jinými odpady a zejména s nebezpečnými odpady a látkami*. Následně bude vyhláška stanovovat, jaké všechny materiály musí být soustřeďovány odděleně.

Nový zákon o odpadech přináší **zjednodušení pro např. řemeslníky a malé firmy, které provádí své činnosti mimo provozovnu** (např. v bytech, domech fyzických osob, v jiných firmách, apod.) a vzniká jim odpad, tak mohou vzniklý **ostatní odpad** (na jednom místě vzniklý) **v množství max. 20 t** (jednorázový odvoz) převézt na svoji vhodnou provozovnu. Takto soustřeďený odpad smí být na provozovně uložen po dobu max. 1 roku. Dále s tímto odpadem nakládá, jako by odpad vznikl na této provozovně (§ 11 odst. 3, písm. b)).

Nový zákon umožňuje v § 5 odst. 2 **uzavřít dohodu více původců odpadů, při jejichž činnosti vzniká odpad, aby smluvně stanovili jednoho z původců, který bude dále vystupovat jako původce všech společně produkovaných odpadů**. Tento postup je vhodný například pro stavby, kde např. generální dodavatel stavebních prací může působit jako původce všech odpadů z dané stavby, včetně odpadů vznikajících při činnosti subdodavatelů. Nezbytné je smluvní ujednání.

Obdobně se podle stejného ustanovení § 5 odst. 2 může **vlastník věci** (např. vlastník nemovitosti) **dohodnout (smluvně) se subjektem, který provádí pro vlastníka věci práce, při nichž vzniknou odpady**, že vlastníkem a původcem takových odpadů je smluvně vlastník věci (např. nemovitosti). Příkladem může být rekonstrukce kovových konstrukcí, kde vzniknou kovové odpady. Vlastník věci může mít zájem sám předat kovové odpady do zařízení ke sběru kovových odpadů.

Původce odpadu je před ukončením činnosti provozovny povinen předat odpady soustředěné v provozovně do zařízení určeného pro nakládání s odpady. Pokud původce odpadu nepředá odpad soustředěný v provozovně do zařízení určeného pro nakládání s odpady do 60 dnů od ukončení činnosti v provozovně, má povinnost předat odpad do zařízení určeného pro nakládání s odpady vedle původce odpadu také vlastník nemovité věci, která byla provozovnou původce odpadu, a kde jsou odpady soustředěny. Vlastník nemovité věci je povinen splnit tuto povinnost nejpozději do 60 dnů ode dne, kdy jej k tomu vyzve inspekce, krajský úřad nebo obecní úřad obce s rozšířenou působností. Původce odpadu je povinen uhradit vlastníkovi nemovité věci účelně vynaložené náklady spojené s předáním odpadu do zařízení určeného pro nakládání s odpady.

poslední revize 02/2021

Odbor životního prostředí Městského úřadu Blatná

Ing. Jana Šustrová, tel.: 383 416 233, e-mail: sustrova@mesto-blatna.cz

Ing. Monika Scheinherrová, tel.: 383 416 232, email: scheinherrova@mesto-blatna.cz